

1. _____ מוגרבי
2. _____ שהין
3. _____ שאהין
4. המוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטת זעלברגר

ע"י ב"כ עוה"ד אנדרה רוזנטל ואח'

מרחי צלאח א דין 15, ירושלים

טל: 02-6280633; פקס: 02-6283312

העותרים

נ ג ז

מפקד בוחות צה"ל בגדה המערבית

על ידי פרקליטות המדינה,

משרד המשפטים, ירושלים

המשיב

הודעה מטעם פרקליטות המדינה

בהתאם להחלטת בית המשפט הנכבד מתכבדת פרקליטות המדינה להגיש הודעה משלימה מטעמו של המשיב, כדלהלן:

1. עניינה של עתירה זו בבקשת העותרות מסי 1-3 (לחלן: "העותרות") כי בית המשפט הנכבד יורה למשיב להעביר את גופת אחיהן, _____ אבו עודה, לקבורה בידי בני משפחתו באזור בית לחם.

במסגרת העתירה נטען על-ידי העותרות כי הן זיהו את גופת אחיהן במכון חלאומי לרפואה משפטית.

2. ביום 13.5.2004 הוגשה תגובתו המקדמית של המשיב לעתירה. במסגרת הודעה זו, הודיע המשיב כי החליט שלא להעביר את גופת אחיהן של העותרות לקבורה בידי בני

משפחתו באזור בית לחם, לאור שורה של טעמים, שפורטו בהרחבה במסגרת אותה הודעה.

3. עניין אחיהן של העותרות שב ונבחן על-ידי המשיב לאחר הגשת הודעה זו, במסגרת בחינת המדיניות הכוללת בתחום זה. המשיב החליט לשנות את החלטתו שפורטה לעיל, וקבע כי אין מניעה לחשבת גופת אחיהן של העותרות לקבורה על-ידי בני משפחתו.

4. החזרת גופת אחיהן של העותרות לקבורה בידי בני משפחתו כפופה לשני סייגים:

(א) כי יוערך זיהוי מדעי של הגופה המוחזקת אצל המשיב, על מנת לוודא כי אכן המדובר בגופת אחיהן של העותרות;

(ב) כי ייבחן, עובר למועד החזרת הגופה, הצורך לקבוע סידורי אבטחה כאלה ואחרים, לשם מניעת הפרות סדר במהלך העברת הגופה לבני המשפחה, ובמהלך קבורתה.

5. מטבע הדברים, לא ניתן, לעת הזו, וטרם שהושלם זיהוי הגופה, להתייחס לסידורי האבטחה שיידרשו, אם בכלל, לצורך החזרת הגופה. ענין זה ייבחן, באופן פרטני, לקראת המועד שייקבע לצורך החזרת הגופה, בהתאם לתנאים שישררו באותה עת בשטח.

6. להלן נבקש להתייחס לטעמים העומדים בבסיס הסייג הראשון, שעניינו עריכת זיהוי מדעי של גופת אחיהן של העותרות.

עריכת זיהוי מדעי כתנאי להשבת גופת אחיהן של העותרות לקבורה בידי בני

משפחתו

7. כאמור לעיל, המשיב מתנה את השבת גופת אחיהן של העותרות לקבורה בידי בני משפחתו בעריכת זיהוי מדעי של הגופה המוחזקת אצל המשיב, על מנת לוודא כי אכן המדובר בגופת אחיהן של העותרות.

יובהר, כי על הזיהוי המדעי להתבצע בהתאם לנהלי המכון הלאומי לרפואה משפטית, וכי הליך זה כרוך בעלות כספית בה נדרשים לשאת בני משפחת אחיהן של העותרות.

כן יובהר, כי תנאי זה הינו תנאי מקובל, שנקבע ככלל בכל המקרים בהם הוחלט על-ידי המשיב להשיב גופות מחבלים פלסטינים לקבורה בידי בני משפחותיהם באזור יהודה ושומרון.

8. במסגרת העתירה, נטען על-ידי העותרות כי הן זיהו את גופת אחיהן במכון הלאומי לרפואה משפטית, ומכך נגזרת לכאורה מסקנתן כי אין צורך בקיום הליך של זיהוי מדעי.
9. המשיב דוחה את טענותיהן של העותרות, והיגו עומד על דרישתו כי כתנאי להשבת גופת אחיהן של העותרות ייערך לגופה המוחזקת על-ידו זיהוי מדעי, על מנת לוודא כי אכן חמדובר בגופת אחיהן של העותרות.
10. תכלית הזיהוי המדעי הינה להבטיח כי הגופה הנמסרת לעותרות (ולבני משפחתן) הינה אכן גופת אחיהן של העותרות, וכי לא נמסרת לעותרות גופתו של אחר, שאינו אחיהן. נדמה כי אין צורך להרחיב בעניין הרגישות הרבה של עניין זה, ובעניין ההשלכות שייגרמו כתוצאה מסיטואציה בה תועבר לעותר גופה, שאינה גופת אחיהן של העותרות. נציין, כי במידה ותתרחש תקלה מעין זו, ייגרם נזק ועוגמת נפש, הן לעותרות עצמן ולבני משפחתן, הן לבני משפחת אותו פלוני, שגופתו הועברה לקבורה על-ידי בני משפחת העותרות, והן לאינטרס הציבורי הכולל.
11. העותרות טוענות במסגרת העתירה כי הן זיהו את גופת אחיהן במכון הלאומי לרפואה משפטית. עמדת המכון הלאומי לרפואה משפטית הינה כי לאור מצבה הקשה של הגופה, לא ניתן היה לקיים זיהוי מדעי על-בטיס ראיה ישירה של הגופה (זאת, לאור נזקים חמורים לראש והיותה של הגופה במצב רקבון, בעת בה ראו העותרות את הגופה).
- יצוין, כי העותרות הגיעו למכון הלאומי לרפואה משפטית על מנת לראות את גופת אחיהן ועל מנת לחיפד הימנו, ולא על מנת לזהות את הגופה. עובדה זו עולה באופן ברור מהתצהירים שהוגשו על-ידי העותרות במסגרת עתירתן הקודמת לבית משפט נכבד זה. כן מצורפים תצהירים עליהם חתמו העותרות במכון, במסגרתם הודיעו כי הן יודעות על מצבה הקשה של גופת אחיהן.
- העתק התצהירים מצורף ומסומן מש/1.
12. בהקשר זה יש לזכור, בנוסף לאמור, כי גם בנסיבות בהן ידוע בוודאות כי גופת פלוני מוחזקת על-ידי המשיב, יש צורך לוודא כי אכן גופה מסויימת, אותה מבקשים להשיב, היא אכן אותה הגופה.
- חשש הוא כי גם אם גופת אחיהן של העותרות מצויה ברשות המשיב, הרי שחגופה שתוחזר לבני המשפחה בסופו של יום, תהא גופתו של אחר.

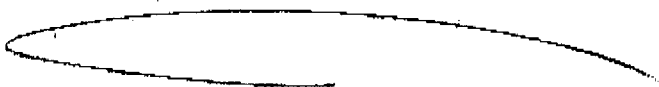
13. הטענות המועלות במסגרת העתירה אינן מתמודדות עם חשש זה, ואינן יכולות להפיגו. למותר לציין כי אף לחלוף הזמן יש משמעות בחקשר זה.
- יצוין, כי גופת אחיהן של העותרות כבר נקברה בקבר זמני והכלל ברפואה משפטית הוא שכל גופה שמוצאת מקברה חייבת לעבור זיהוי מדעי טרם העברתה לקבורה קבועה.
- בנסיבות אלו, המשיב אינו רואה טעם או מקום לסטות ממדיניותו, שפורטה לעיל, להתנות החזרת הגופה לקבורה בידי בני המשפחה, בעריכת זיהוי מדעי.
14. נוסף ונציין, כי הזיהוי היחידי המוכר, לפי אמות מידח רפואיות-משפטיות, הינו זיהוי חמבוסס על אחת השיטות המדעיות המקובלות. השיטות המקובלות הן בדיקת DNA. השוואת טביעות אצבע, השוואת נתוני שנינים, השוואת סימנים רפואיים, וכן שיטות נוספות. המכון הלאומי לרפואה משפטית פועל רק על-פי שיטות אלו, ואינו רואה עצמו אחראי לזיהוי פרטני שלא בוצע על-פיהן.
15. אכן, מקובל לבצע גם זיהוי לפי היכרות אישית, בו המזהה מאבחן תוים ייחודיים של פנים או אזור אחר בגוף, בראייה ישירה של הגופה, ובכפוף לשיקול דעתו של הרופא המשפטי העוסק בעניין (כך יש לקרוא גם את האמור בחובת שפורסמה מטעם קצין רפואה ראשי, אליה התייחס העותר בעתירותיו). מבלי להידרש למורכבות השימוש בשיטה זו, בעיקר בנסיבות בהן עסקינן, הרי שכאמור בחוות-דעת המכון הלאומי לרפואה משפטית, במקרה דגן לא ניתן היה לערוך זיהוי בשיטה זו, לאור-מצבה הקשה של הגופה.

סיכום

16. לאור כל האמור לעיל, עמדת המשיב הינה כי דין עתירה זו להידחות. כאמור, המשיב הודיע כי הינו נכון להשיב את גופת אחיהן של העותרות לקבורה בידי בני משפחתו, בכפוף לקיום זיהוי מדעי שיאפשר את זיהוי הגופה ובכפוף לקביעת תנאים שיבטיחו כי ישמר חסדר הציבורי במועד החזרת הגופה וקבורתה. בחלטת זו לא נפל כל פגם.

היום, ט"ו טבת תשס"ה

27 דצמבר 2004

יובל רויטמן, עו"ד

עוזר ראשי לפרקליטת המדינה